GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ GÖÇ ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI

ULUSLARARASI II. GÖÇ ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU 2023

14-16 ARALIK 2023

GAÜN MAVERA KONGRE VE SANAT MERKEZİ

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI

- Prof. Dr. Arif ÖZAYDIN (Gaziantep Üniversitesi Rektörü)

SEMPOZYUM BAŞKANI

- Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ (Gaziantep Üniversitesi)

SEMPOZYUM BAŞKAN YARDIMCILARI

- Prof. Dr. Yücel KARADAŞ (Gaziantep Üniversitesi)
- Doç. Dr. Emrullah AKCAN (Gaziantep Üniversitesi)
- Doç. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ-BAYKARA (Gaziantep Üniversitesi)

SEMPOZYUM ONUR KURULU

- Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP - 29. TBMM Başkanı
- Kemal ÇEBER - Gaziantep Valisi
- Fatma ŞAHİN - Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı
- Prof. Dr. Arif BİLGİN - Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulu Üyesi
- Prof. Dr. Uğur ÜNAL - Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı
- Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN - Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı
- Tümgeneral Halil ŞEN - Gaziantep İl Jandarma Komutanı
- Abdullah EREN - Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı
- Atilla TOROS - Göç İdaresi Başkanı
- Prof. Dr. Hasan USLU - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü
- Mehmet Sait KILIÇ - Oğuzeli Belediye Başkanı
- Necati BİNİCİ - Türkiye Kent Konseyleri Birliği Başkan Vekili

SEMPOZYUM BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdurrahman UZUNASLAN - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Abdul Aziz BARGHOUTH - Malezya İslam Üniversitesi, Malezya
- Prof. Dr. Abidin TEMİZER-Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. AminaŠiljak JESENKOVİĆ-Saraybosna Üniversitesi, Bosna-Hersek
- Prof. Dr. Ayşe BALAT - Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Bünyamin BEZCİ- Sakarya Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. DragiGeorgiev - Kiril Metodi Üniversitesi - Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Eyüp TANRIVERDİ, Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Fuat GÜLLÜPINAR -Anadolu Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Halil İbrahim YAKAR-Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Kire SHARLAMANOV - Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Lütfi SUNAR- Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM-Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Metin AKSOY- Gümüşhane Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Muhammed DERRADJ - Cezayir Üniversitesi, Cezayir
- Prof. Dr. Mustafa SARIBIYIK, Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Müzeyyen Aytül KASAPOĞLU - Başkent Üniversitesi, Türkiye

- Prof. Dr. Orhan KOÇAK- İstanbul Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Özkan YILDIZ – Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Pablo PUMARES – Almeria Üniversitesi, İspanya
- Prof. Dr. RedzepŠkrijelj – Novi Pazar Devlet Üniversitesi, Sırbistan
- Prof. Dr. Seydi Vakkas Toprak – Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Shener Bilalli – Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Prof. Dr. Şevket ÖKTEN – Harran Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Tim RAPHAEL – Rutgers Üniversitesi, Amerika Birleşik Devletleri
- Prof. Dr. Tuba BÜYÜKBEŞE – Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Yakup BULUT – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Yücel KARADAŞ – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Feridun Bilgin – Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Mehmet Emin SÖNMEZ – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Cavit QASIMOV, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nuri YAVUZ – Artvin Çorum Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ali ÖZKAN- Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Åsmund AAMAAS – Sørøst-Norge Üniversitesi, Norveç
- Doç. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ BAYKARA- Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Dimitar V. ATANASSOV, Bulgaristan Bilimler Akademisi, Bulgaristan
- Doç. Dr. Emrullah AKCAN, Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hakan GÜLERCE- Harran Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hasan BELLO, Apbanoloji Araştırmaları Akdemisi, Arnavutluk
- Doç. Dr. İbrahim ERDOČDU- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Marijan PREMOVİ, Montenegro Üniversitesi, Karadağ
- Doç. Dr. Sıtkı KARADENİZ – Mardin Artuklu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. İbrahim EFE- Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Zeynep Banu DALAMAN – İstanbul Topkapı Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hüseyin Şeyhanlıoğlu – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Yunus Emre TANSÜ – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nalan IŞIK – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Soner Akın – Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Cafer ÇARKIT – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Atik ASLAN- Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Salam Al KUNTAR – Rutgers Üniversitesi, Amerika Birleşik Devletleri
- Dr. Öğr. Üyesi Saniye TEZE – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Seyhan M. İBRAHİMİ – Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Dr. Öğrt. Üyesi İto HİROAKİ- TeikyoUniversity, Japonya
- Dr. Öğr. Üyesi RECEP ŞEHİTOČLU – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye

- Dr. Öğr. Üyesi Bayram BOZKURT – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Fahri KARAMAN – Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Dr. İbrahim ALTAN – Kızılay Akademi, Türkiye
- Dr. Jemal GHADOUR – Nouakchott Üniversitesi, Moritanya
- Dr. JoanaFonsecaFrança AZEVEDO-Lizbon Üniversitesi ISCTE, Portekiz
- Dr. Mohammed ALİ – Etiyopya Kamu Hizmeti Üniversitesi, Etiyopya
- Dr. Muhammet Musa Budak – Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Safet BANDZOVİC – Saraybosna Üniversitesi, Bosna-Hersek
- Dr. Üzeyir Serdar SERDAROČLU – Uluslararası Balkan Üniversitesi, Kuzey Makedonya
- Dr. Ercan KILINÇ – Şahinbey Belediyesi
- Dr. Bekir Halhallı – Sened Derneği

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ
- Prof. Dr. Yücel KARADAŞ
- Doç. Dr. Ali ÖZKAN
- Doç. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ BAYKARA
- Doç. Dr. Emrullah AKCAN
- Dr. Öğr. Üyesi Atik ASLAN
- Dr. Öğr. Üyesi Orhun Burak SÖZEN
- Dr. Öğr. Üyesi Saniye TEZE
- Dr. Abdullah KARA
- Dr. Hasan SEVER
- Öğr. Gör. Hatice Kübra CANPOLAT
- Arş. Gör. İbrahim ÖZHAZAR
- Ersun ŞEN
- Mehmet Ali EMİNOČLU

KATKILARINDAN DOLAYI ÇALIŞMA ARKADAŞLARIMIZA TEŞEKKÜR EDERİZ.

1. Tuğba DİŞBUDAK
2. Yusuf SOLAK
3. Sena ÖZCANLI
4. Canan Şeyma DEMİR
5. Berfin BEKTAŞ
6. İman BAHERİRAD
7. Resul KARADUMAN
8. Hale Nur ALTAN
9. Yüsra DİKER
10. İrem ERDOČAN
11. Oruç ÖZDEMİR
12. Nurbanu TINAS
13. Mahmut KIRČIL
14. Ülkü KÖK
15. Fatma İLHAN
16. Mehmet Uğur İZİROČLU
17. Pelin KESKİN
18. Ayşe Fatma GÜLERİM
19. Merve ŞAHİN
20. Nisa Nur SEMİ
21. Muhammed MAMUD
22. Ömer Faruk İLGİ

İÇİNDEKİLER

SURİYE GÜVENLİ BÖLGE'DE GELİŞTİRİLEN SOSYAL HİZMET MODELLERİ: CERABLUS ÖRNEĞİ 13

CENEVRE SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDA "GERİ GÖNDERİLMEME (NON-REFOULEMENT) HAKKI" 16

19.YÜZYIL OSMANLI DEVLETİ'NDE GÖÇ VE KADIN 19

1930'LU YILLARDA ALMANYA GÖÇMENİ FELSEFE HOCALARININ TÜRK DÜŞÜNCE DÜNYASINA ETKİLERİ 22

GÖÇMEN SÖYLEMİNE YÖNELİK DEZENFORMASYONLA MÜCADELEDE DEZENFORMASYON YASASININ ROLÜ 26

SEVKLERİN VE İSKÂNLARIN YAPILDIĞI İSTASYON BİR LİVÂ: URFA (1916- 1918) 29

BİR ŞEHRİN KÜLTÜREL İNŞASI: EMİR TİMUR DÖNEMİNDE SEMERKAND'A GÖÇ ETTİRİLEN SANAT VE ZANAAT ZÜMRESİ 34

DEPREM SONRASI MÜLTECİLERİN İŞGÜCÜ PROFİLİ VE DEĞİŞİMİ 37

DÜNYADAN TÜRKİYE'YE AKADEMİK GÖÇ: GÖÇMEN AKADEMİSYENLERİN YAŞADIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARI 40

TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ GÖÇMENLERİN SOSYAL ADALET VE UYUM ARAŞTIRMASI 43

GAZİANTEP'TE İKİ HALEPLİ MUHACİR: MUSTAFA MÜSLİM VE ABDULLAH MUHAMMED SALKİNÎ 46

GELENEKSEL TIP UYGULAMALARININ GÖÇÜNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ: ARAP TIBBI ÖRNEĞİ 50

TOPLUMSAL DEĞİŞİM FAKTÖRLERİ İÇERİSİNDE GÖÇ VE GÖÇ EYLEMİNE BAĞLI OLARAK BİREYLERDE MADDE KULLANIMI VE BAĞIMLILIĞI 54

SALGIN HASTALIK DÖNEMLERİNDE KARADENİZ LİMAN KENTLERİNE GÖÇ EDEN MUHACİRLERE YÖNELİK GENEL SIHHÎ TEDBİRLER (19. YÜZYIL SONU-20. YÜZYIL BAŞLARI) 57

MUHAFAZAKÂR PARTİLERİN 2023 GENEL SEÇİMLERİ SÜRECİNDE GÖÇE YÖNELİK TUTUMLARI 61

GÖÇ OLGUSUNUN SALGIN HASTALIKLARIN ORTAYA ÇIKIŞINDAKİ ROLÜ 63

GÖÇ VE KÜLTÜR ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İLİŞKİSELLİK BAĞLAMINDA TETKİKİ: KÜLTÜR OKU 65

DOĞAL AFET SONRASI ZORUNLU GÖÇ **68**

GÖÇ VE MÜLTECİLİK KONULU RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA KARAKTERLER: YERLİ VE ÇEVİRİ ESERLERE YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ **71**

SOSYAL UYUM SÜRECİNDE KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM ENGELLERİ: YERLİLER VE SURİYELİ SIĞINMACILARIN SOSYAL UYUM TUTUMLARI[6,7] **75**

İKLİM GÖÇÜNE SOSYOLOJİK VE PSİKOLOJİK BİR BAKIŞ **79**

CEMİL EKBER ŞİİRLERİNDE GÖÇ KONUSU **84**

FARKLI STATÜLERDE DIŞTAN NÜFUS ALAN SEÇİLİ ÜLKELER İLE TÜRKİYE'NİN DİL POLİTİKALARI BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ **88**

YERSİZ-YURTSUZ RAP: TÜRK-ALMAN RAP MÜZİĞİNDE GÖÇ VE YERİNDEN EDİLMİŞLİK **91**

YAPAY ZEKA VE GÖÇ GÖRSELLERİ ÜZERİNE ESTETİK BİR ANALİZ **93**

KÜRT MUHACİR VE MÜLTECİLER ÖZELİNDE OSMANLI DEVLETİ'NİN GÖÇ POLİTİKASINDA YAŞANAN DEĞİŞİMLER (1876-1918) **97**

MİSYONER ÖRGÜTLERİNİN GÖÇLERİ ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA KULLANMASI **99**

SURİYELİ EBEVEYNLERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİME BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ **102**

TÜRKİYE'DEKİKALKINMA PLANLARINDA "GÖÇ" OLGUSU **106**

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA GÖÇLER NEDENİYLE OLUŞAN BAZI TÜRKÜLER VE AĞITLAR **110**

MÜTAREKE İSTANBULU'NDA BULAŞICI VE ZÜHREVÎ HASTALIKLAR **112**

TÜRKİYE'DE GÖÇMEN VE MÜLTECİ SAĞLIĞI ALANINDA YAPILAN TIPTA UZMANLIK TEZLERİNİN BİLİMSEL MAKALE OLARAK YAYINLANMA DURUMU **114**

GÖÇ VE KOZMOPOLİTİZM: KÜRESEL BAĞLAMDA ÇEŞİTLİLİK VE TOPLUMSAL İZLEKLER **118**

TÜRKİYE'DE GÖÇMENLERİN TANINMA SİYASETİ VE KİMLİK İNŞASI: BİR KURAMSAL ANALİZ **122**

GÖÇ TEMALI MODERN SURİYE ROMANINDA TOPLUMSAL UYUM SORUNU **126**

SURİYELİLERİN SOSYAL MEDYADA TEMSİLİ: ŞUBAT 2020'DE GEÇİŞ SERBESTİSİ SÜRECİNDE TWİTTER GÖNDERİLERİNİN ANALİZİ **129**

ULUSLARARASI KORUMA KAVRAMI, TANINMA USULÜ VE UYGULAMADA YAŞANAN PROBLEMLER **133**

KUDÜS'E YAHUDİ GÖÇÜ VE ŞERİF MEHMED RAUF PAŞA'NIN GÖÇ YÖNETİM POLİTİKALARI (1877-1889) **135**

ARAP BAHARININ SURİYE'DEKİ ETKİSİ: TOTALİTARİZM VE GÖÇ İLİŞKİSİ **139**

KÜRESEL İKLİM KRİZİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI İKLİM GÖÇÜ VE İKLİM GÖÇMENLERİ ÜZERİNE TEORİK BİR İNCELEME **143**

DOĞAL AFETLERE BAĞLI YERİNDEN EDİLME VE GÖÇ YÖNETİŞİMİ: ABD, ÇİN VE TÜRKİYE ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA **145**

GÖÇ TEMALI RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA BİR DUYGU OLARAK: ÖZLEM **149**

GÖÇMEN ÇOCUK OLMANIN GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: ÇOCUK TERCÜMANLAR **152**

SURİYE GÜVENLİ BÖLGE'DE TÜRKÇE ÖĞRENİYORUM "ÇÜNKÜ" **154**

BİRİNCİ KARABAĞ SAVAŞI SONRASI TÜRKLERİN ZORUNLU GÖÇÜ **157**

GÖÇ VE KARDEŞLİK -MEKKE'DEN MEDİNE'YE GÖÇÜN (HİCRET) ARDINDAN GELEN "MUÂHÂT" UYGULAMASI **160**

İKLİM MÜLTECİLİĞİ VE HUKUKİ SORUMLULUK:- IOANE TEİTİOTA V. NEW ZEALAND ÖRNEĞİ **165**

SOSYAL UYUM SÜRECİNDE KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM ENGELLERİ: YERLİLER VE SURİYELİ SIĞINMACILARIN SOSYAL UYUM TUTUMLARI[15,16] **169**

SURİYELİ SIĞINMACILARIN BULAŞICI HASTALIKLAR AÇISINDAN RİSK DEĞERLENDİRMESİ **173**

TARİH ÖĞRETMENLERİ DERSLERDE FİLMLERİN KULLANILMASI HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR? "TÜRKİYE'DE GÖÇLER VE TÜRK TOPLUMUNA ETKİLERİ" KONUSU ÖRNEĞİ **175**

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN SURİYELİ ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA **177**

İLKOKULDAKİ GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİNİN OKUL VE SINIF ORTAMINA KÜLTÜREL ENTEGRASYONU **179**

İLKOKULDAKİ GİZLİ TEHLİKE: GÖÇMEN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK "STEREOTİP TEHDİDİ" **181**

YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN SOSYAL ADALET ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER

AÇISINDAN İNCELENMESİ **183**

TARİH DERSLERİNDE TARİHİ KİŞİLİKLER ÜZERİNDEN GÖÇ OLAYI ÖĞRETİMİ **187**

OSMANLI DEVLETİ'NE SIĞINAN MACAR VE LEH DEVRİMCİLERİN DİN DEĞİŞTİRMESİ KONUSU: İHTİDANIN SAMİMİYETİ ÖTESİNDE BİR TARTIŞMA **189**

MİLLÎ MÜCADELE'DE GÜNEY CEPHESİNDE NÜFUS HAREKETLERİ (1918- 1922) **193**

MÜBADELEYE TABİ TUTULAN KAPADOKYALI RUMLARIN GÖÇ YOLUNDA YAŞADIKLARI ZORLUKLAR **195**

KONAR GÖÇERLERİN ADIYAMAN VE ÇEVRESINDEKİ OLUMSUZ FAALİYETLERİNE DAİR BİR DEĞERLENDİRME: 17. YÜZYILIN SONLARI **199**

TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI İŞGÜCÜ POLİTİKASINDAKİ ZORLUKLAR VE FIRSATLAR: ÇALIŞMA İZİNLERİ ÖRNEĞİ (2014-2021) **202**

GEÇİCİ KORUMA STATÜ SAHİBİ SURİYELİLERİN GEÇİCİ KORUMA KAYITLARI VE KİMLİK HANELERİNDEKİ HATALARIN DÜZELTİLMESİ **205**

GÖÇ ÜZERİNE DÜŞÜNMEK: POLİTİK FELSEFEDE BİR SINIR KAVRAM OLARAK GÖÇMEN **210**

BULGARİSTAN'DAN TÜRKİYE 'YE GÖÇLER VE MUHACİRLERİN ANADOLU'NUN DOĞUSU VE GÜNEYİNE İSKÂNI (1950-1951) **212**

FİLİSTİN BASININDA YAHUDİ GÖÇLERİNE (ʿALİYA) YÖNELİK TEPKİLER (1908-1914)[65] **214**

TÜRKİYE'DE RUMELİ MUHACİRLERİNİN "*KONYA/KARAMAN KÖKLÜ OLMA*" SÖYLEMİNE DAİR TARİHÎ BİR ANALİZ **218**

GÖÇ MİRASI: HUGUENOTLAR VE DİNİ BASKILARA KARŞI DÜNYA ÇAPINDAKİ ETKİLERİ **221**

ZORUNLU BİR GÖÇ ÖRNEĞİ: 1849'DA MACAR VE LEH MÜLTECİLERİN OSMANLI DEVLETİ'NE SIĞINMALARI VE BUNUN OSMANLI'YA YANSIMALARI **225**

GÖÇ OLGUSUNUN KENT HAYATINA YANSIMALARI: GAZİANTEP ÖRNEĞİ **229**

AK-KOYUNLU VE KARA-KOYUNLU TÜRKMENLERİNİN ANADOLUYA GÖÇLERİ VE GERİDE BIRAKTIKLARI KÜLTÜREL İZLER **232**

GÖÇÜN İNSAN PSİKOLOJİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: UYUM, STRES VE DAYANIKLILIK **234**

TÜRKİYE'DE BULUNAN DOĞU TÜRKİSTANLI GÖÇMENLERİN PSİKOSOSYAL UYUMUNUN İNCELENMESİ **237**

GÖÇMEN ÇOCUK VE YETİŞKİNLERDE DİL EDİNİM SORUNLARININ EĞİTİM VE SAĞLIK SİSTEMİNE YANSIMALARI **241**

MÜLTECİLER VE AFET BİLİNCİ: İSLAHİYE ÖRNEĞİ REFUGEES AND DISASTER AWARENESS: THE ISLAHIYE EXAMPLE **244**

YUNAN İLHÂKI ÖNCESİ BALKAN COĞRAFYASINDA FAALİYET GÖSTEREN SELANİK İNAS RÜŞTİYESİNİN İMTİHAN CETVELLERİ TEMELİNDE AKADEMİK BAŞARI PROFİLİ ÜZERİNE BİR İNCELEME (1909-1910) **246**

LOZAN MÜBADELESİ KAPSAMINDA KONYA **248**

KELTLERİN KÜÇÜK ASYA COĞRAFYASINA GÖÇÜ VE HAYDUTLUK FAALİYETLERİ **250**

HZ. ALİ DÖNEMİ İÇ ÇATIŞMALARININ GÖÇE ETKİSİ **254**

MEKANIN KAYBI KELAMIN KAYBINA NEDEN OLUR: GÖÇ VE MEKANIN DEĞİŞİMİ **257**

ÇAĞDAŞ EDEBİYATIMIZDA KUDÜS ŞİİRLERİNDE GÖÇ **262**

ÇALIŞMA REJİMİ BAĞLAMINDA SURİYELİLERDE AİLE VE AKRABALIK DİNAMİKLERİ **265**

SINIRLARI AŞAN HİKÂYELER: GÖÇ ODAKLI ÇOCUK KİTAPLARINDA PROBLEM ÇÖZME BİÇİMLERİ **269**

HOLLANDA'DAKİ İKTİDAR MÜCADELESİNDE GÖÇ SÖYLEMİ İNŞAASI: PVV (ÖZGÜRLÜK PARTİSİ) ÖRNEĞİ **273**

CONSTRUCTION OF IMMIGRATION DISCOURSE IN THE POWER STRUGGLE IN THE NETHERLANDS: THE CASE OF PVV (FREEDOM PARTY) **274**

İBN HALDUN'A GÖRE BEDAVETTEN HADARETE GÖÇ VE DİN **275**

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN BİR SONUCU OLARAK İKLİM GÖÇÜ **278**

TÜRKİYE'DE SURİYELİ İNTİHARLARI **280**

TÜRKİYE'DE İÇ GÖÇ NEDENLERİNİN ENTROPİ YÖNTEMİYLE AĞIRLIKLANDIRILMASI 2018:2022 DÖNEMİ **283**

EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN GÖÇTEKİ ANLAMI VE ÖNEMİ **287**

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SIĞINMACILARA YÖNELİK GÖRÜŞ VE TUTUMLARI (NİZİP EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ) **291**

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA GÜVENLİK AMAÇLI UYGULAMAYA KOYULAN GÖÇ POLİTİKALARI (ERMENİ, ARAP VE YAHUDİ ZORUNLU GÖÇLERİ) **294**

DEZAVANTAJLI BİR SOSYAL GRUP OLARAK GÖÇMENLER: HATAY'DAKİ KONTEYNER KENTLERDE YAŞAYAN SURİYELİLERİN KESİŞİMSELLİK KURAMI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ **297**

HAYALLER NASIL ACILARA DÖNÜŞÜR? YUNANİSTAN'DAKİ PAKİSTANLI DÜZENSİZ GÖÇMENLERİN ANLATILARININ ANALİZİ **301**

AFET VE GÖÇ İLİŞKİSİ: AFET SONRASI İNSAN HAREKETLİLİĞİNİN BETİMSEL BİR DEĞERLENDİRMESİ **303**

GÖÇÜN BİR YANSIMASI OLARAK MEKÂNSAL AYRIŞMA: PAZARCIK ÖRNEĞİ **307**

SÜREKLİLİK VE KOPUŞ BAĞLAMINDA SİİRT'E (İÇ) GÖÇ'ÜN GÜNDELİK HAYAT İLİŞKİLERİNE YANSIMASI* **310**

TOPLUMLARARASI İLİŞKİLER BAĞLAMINDA SURİYELİ SIĞINMACILARIN ŞANLIURFA'DA SOSYO-EKONOMİK ETKİLERİ 74 **314**

ÇALIŞMA HAYATINDAKİ SURİYELİ ÇOCUKLARIN YAŞADIĞI PROBLEMLERİN ANALİZİ: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ **317**

ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN SIĞINMACI ÖĞRENCİLERE YÖNELİK EĞİTİM POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ **319**

GÖÇ VE EĞİTİM ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME **321**

GÖÇ YÖNETİŞİMİ VE AKTÖRLERİ: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ **325**

TÜRKİYE'DE SURİYELİ GÖÇMEN YAZININA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ: GÖÇMEN UYUMU VE İLİŞKİ AĞLARI PERSPEKTİFİNDEN BİR TARTIŞMA **329**

GÖÇ VE KADIN KONUSUNDA SOSYAL BİLİMLER ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA **333**

ÇOKLU YÖNTEMSEL BİR YAKLAŞIMLA GÖÇ DENEYİMİNİ ANLAMAK: GAZİANTEPLİ YERLİLER VE SURİYELİ GÖÇMENLERİN BİRLİKTE YAŞAM DENEYİMİ **337**

6 ŞUBAT DEPREMİ SONRASINDA OKUL ÖNCESİ KURUMLARINDA İÇ GÖÇ VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK **341**

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ SONRASINDA GAZİANTEP'TE İÇ GÖÇ VE PSİKOLOJİK YARDIM SÜRECİ ATÖLYE ÇALIŞMASI **344**

6 ŞUBAT DEPREMLERİNDE GÖÇ VE GÖÇ EDENLERDE KÖK DEĞERLER 347

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖÇMEN ÇOCUKLARLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ: PİLOT ÇALIŞMA 350

GEÇİCİLİKTEN KALICILIĞA, MİSAFİRDEN HUZURBOZUCUYA: SURİYELİLERİN KONUMLARI VE YERLİ HALKIN ALGILARINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER 352

TARİHSEL BİR GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞ ÖRNEĞİ: YAHUDİLERİN BABİL SÜRGÜNÜNDEN KUDÜS'E GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞLERİ 356

MİSAFİRLİKTEN KALICILIĞA: BİR ETNİK GETTOLAŞMA HİKÂYESİ OLARAK ÖNDER MAHALLESİ 361

KENTLERİN YENİ ÖTEKİLERİ: GÖÇMENLER 365

ULUS-ÖTESİ EVLİLİK GÖÇÜNÜN KIRSAL YAŞAMDAKİ ROLÜ: TÜRKİYE'DEKİ FASLI KADINLAR ARAŞTIRMASI[80] 369

ULUSLARARASI ÖRGÜTLERİN GÖÇ POLİTİKALARI VE GÖÇÜ ÖNLEMEDEKİ ROLÜ: SURİYELİ KİTLESEL GÖÇÜ İNCELEMESİ 374

GÖÇ OLGUSUNUN ETKİLERİNİN AZALTILMASINA DAİR HZ. PEYGAMBER'İN UYGULADIĞI MUÂHÂT/KARDEŞLEŞTİRME PROJESİ 377

SURİYELİLERİN GERİ DÖNÜŞ DENEYİMLERİ: ZORLUKLAR VE BEKLENTİLER 380

İSLAM HUKUKU BAĞLAMINDA İLTİCA VE MÜLTECİ HAKLARI 383

TÜMDENGELİMSEL BİR OKUMA: DÜNYA GÖÇ RAPORU (2022) VE TÜRKİYE 387

GÖÇ VE ÇOK KÜLTÜRLÜLÜĞÜN İMKÂNI 389

GÖÇ VE SANATIN BİRLİKTE YAŞADIĞI BİR TOPLUMDA SAVAŞ VE SAVAŞIN ETKİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME 392

CROSSING BOUNDARIES: ARNOLD'S JOURNEY IN EDWIDGE DANTICAT'S 'WITHOUT INSPECTION' 396

HUKUKİ BELİRLİLİK VE GÜVENLİK İLKELERİ BAKIMINDAN SIĞINMA/KORUMA MEVZUATI VE UYGULAMALARI 398

PIKTES KAPSAMINDA YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK AÇILAN DESTEKLEME KURSLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME 401

ÖZEL OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK ÖĞRETMENLERİNİN GÖÇMEN ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 403

BALKANLARDA MİLLİYETÇİLİK; KATLİAM, GÖÇ VE AHALİ-İ İSLAMİYENİN SİVİL İNİSİYATİFİNE DAİR ÖRNEKLER (OSMANLI SON DÖNEMİ) 406

SURİYELİ GÖÇMEN KADINLAR ÖRNEĞİ ÜZERİNDEN GÖÇ VE KÜLTÜR 410

BİR SOSYAL UYUM ÖRNEĞİ: 12. YÜZYIL SURİYE'SİNDE GÖÇMEN HAÇLILAR VE YERLİ MÜSLÜMANLAR ARASINDA SOSYAL UYUM 412

AFŞAR AŞİRETİ'NİN AYINTAB VE MARAŞ BÖLGESİNE İSKÂN EMİRLERİ 413

ULUS-ÖTESİ EVLİLİK GÖÇÜNÜN KIRSAL YAŞAMDAKİ ROLÜ: TÜRKİYE'DEKİ FASLI KADINLAR ARAŞTIRMASI[80]

Bu bildiri TÜBİTAK'ın "1002-A Hızlı Destek Modülü" kapsamında yürütülen 123K321 numaralı "Kırsal Kalkınmada Evlilik Bağıyla Gelen Düzenli Göçün Rolü: Yozgat'ta Faslı Kadınlar Örneği" başlıklı projeye verdiği destekle hazırlanmıştır.

Yaşar Pınar ÖZMEN[1], Alper EKMEKCİOĞLU[2], Ogün Burhan AYDIN[3], Pelin Sultan KARA[4]

[1] Dr. Öğr. Üyesi,Yozgat Bozok Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Yozgat / Türkiye, ORCID: 0000-0003-2970-1110, E-posta: pborozmen@gmail.com
[2]Dr. Bnb, Jandarma Genel Komutanlığı, Yozgat/Türkiye, ORCID: 0000-0002-7322-4879, E-Posta: alper2197@gmail.com
[3] Öğr. Gör., Yozgat Bozok Üniversitesi, Çekerek Fuat OKTAY SHMYO, Yozgat / Türkiye, ORCID: 0000-0002-8064-1136, E-Posta: ogunburhan@gmail.com
[4] Arş. Gör., Yozgat Bozok Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Yozgat / Türkiye, ORCID: 0000-0001-7872-6870, E-Posta: p.sultan.kara@yobu.edu.tr

ÖZET

Yirmi birinci yüzyılda sıklıkla karşılaşılan göç olgusu yapılan araştırmalar da incelendiğinde birçok nedeni olan ve çok yönlü araştırma yapılması elzem olan bir alandır. Savaşlar, kaynak kıtlığına bağlı arayışlar, ekonomik ve sosyal sorunlar gibi birçok neden insanlığı göçe iten başlıca sebepler arasında gösterilmektedir. Bu bildirinin amacı ulus-ötesi evlilik göçü örneği olarak Yozgat ili Sorgun ve Akdağmadeni ilçeleri kırsalında yaşayan erkeklerin Fas uyruklu kadınlar ile artan evliliklerinin altında yatan nedenlerini anlamak amacıyla devam eden bir araştırmayı tanıtmak ve yapılan yazın değerlendirmesini tartışmaktır. Temel araştırma sorusu "Evlilik bağı ile gelen düzenli göçmenlerin kırsal kalkınma bağlamında köy yaşamına nasıl bir etkisi olmaktadır?" olarak belirlenmiştir. Faslı kadınların ülkelerinden ayrılarak Yozgat'ın büyük oranda köylerinde yaşayan erkeklerle evlenmesi göç olgusu, kırsal kalkınma ve toplumsal cinsiyet açısından değerlendirilmektedir. Yorumsamacı paradigma üzerinde temellenen nitel araştırma yönteminin benimsendiği araştırmada kartopu (zincirleme) örnekleme yöntemi ile belirlenen ailelerle (Faslı kadınlar ve evlendiği Türk eşi) yarı yapılandırılmış soru kâğıdı (görüşme formu) aracılığıyla yapılan derinlemesine görüşmelerle veri toplanmaktadır. Yapılan yazın değerlendirmesinde göç olgusu ekseninde öncelikle "uluslararası göç" (Arango, 2017; Geiger & Pécoud, 2010; Schiff & Morrison, 2007) kavramı çerçeve bir yaklaşım olarak kendisini göstermektedir. Uluslararası göçün çeşitli rotaları olmasına rağmen, en sıcak güzergahı mekânsal boyutta küresel güneyden kuzeye ve doğudan batıya doğru yoğun bir şekilde gerçekleşmektedir. Doğudan batıya göç yolunun üzerinde bulunan Türkiye kimi göçmenlerin güzergâhı üzerinde olması nedeniyle geçiş ülkesi (Elitok & Straubhaar, 2011; Kaytaz, 2022; Pries & Zulfikar Savci, 2023; Tudoroiu, 2017) kimi

göçmenlerin de ulaşmak istediği bir ülke olması nedeniyle hedef ülke konumundadır (Aslantürk, 2020; Jurat, 2023). Bunun yanında, Avrupa Birliği'nin sınır tedbirlerini artırması neticesinde, güneyden kuzeye göç bağlamında Sahra Altı Afrika'dan Türkiye'ye gelen göçmen sayısı da gün geçtikçe artmaktadır (Suter, 2017; Wissink & Mazzucato, 2018; Yükseker & Brewer, 2011). Düzenli göç tanımının içerisinde bulunan ulus-ötesi evlilik göçünün çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Bunların en önemlisi evliliğin ekonomik güvenlik veya birtakım ekonomik hedeflere ulaşma amacıyla yapılmasıdır. Evlilik göçünde göç edenin genellikle kadın olması meselenin cinsiyetçi bir boyutu olduğunu göstermektedir (Charsley, 2013). Kadınların bu ulus-ötesi göçü, kendi ülkelerinde istenmeyen geri kalmışlık, yoksulluk vb. koşullardan çıkmak için evliliği bir fırsat olarak görmelerine bağlanmaktadır (Constable, 2010; Essers vd., 2010). Kadınlar göç çalışmalarında çoğunlukla görünmez bir kitle olarak değerlendirilirken son yıllarda göçte kadınları ele alan çalışmaların arttığı gözlenmektedir. Özellikle feminist perspektiften etkilenen, uluslararası evlilik göçü üzerine yapılan araştırmaların büyük bir kısmı, kadınların failliğine, evliliğin ataerkil ve heteronormatif temellerine odaklanmaktadır (Kim, 2010). Faslı kadınlar ile Türk erkeklerinin evlilikleri özellikle Yozgat ili ve çevresinde yaygınlaşmıştır. Türkiye'deki kırsal alanda yaşayan erkekler kültürel olarak uyumlu gördükleri ve yaşadıkları yerlere yerleşmeye razı yabancı uyruklu kadınlarla evlilik yapmayı tercih etmektedir. Hem kadın hem de erkek açısından mekânsal ve kültürel bakımdan uyumlu bir evlilik modeli oluşmasının ötesinde sosyolojik bir boşluğun doldurulduğu değerlendirilmektedir. Bu sosyolojik boşluktan yola çıkarak, yazında yapılan çalışmalarda rastlanmadığından dolayı göçmen kadınların evliliğinin kırsal kalkınmaya etkisini inceleme merakı oluşmuştur. Kadınların çoğunlukla kırsaldaki imkanların kısıtlılığından kaynaklı olarak kırdan kente göç talebi nedeniyle (Bilican Gökkaya & Ayan, 2016; Eren, 2017; Sevinç vd., 2018; Yılmaz, 2009) Yozgat ve bağlı ilçeleri kırsalında evlenmekte zorlanan erkeklerle evlenen göçmen Faslı kadınların kırsal kalkınmaya etkisinin değerlendirilmesi ile literatürdeki boşluğun doldurulması amaçlamaktadır. Çoğunlukla tarım ve kalkınma yazınına ait kavramlar ve ilkelerle şekillenen kırsal kalkınma konusu tarım-eğitim-sağlık gibi temel sektörlerdeki sorunlarla mücadele bakımından ele alınmakta; bu alanda sosyal içerme, iklim değişikliği, sürdürülebilirlik, toplumsal cinsiyet ve yönetişim gibi yatay konular da ağırlık kazanmaktadır. Kırsal kalkınma projelerinde küçük ve orta ölçekli tarımsal işletmelerin desteklenmesi suretiyle aile çiftçiliğinin yaşatılması ve yaygınlaştırılmasına odaklanılmaktadır (Kalkınma Bakanlığı, 2018). Tarımda makineleşme ve kentlerdeki sanayileşme süreciyle birlikte kırsal alanda çözülmeler sonucunda göçle birlikte nüfusu azalan ve daha çok yaşlı nüfusu barındıran bir demografik yapı oluşmuştur. Kamu hizmetlerinin de yeterli sunulamadığı kırsal alanlar çekiciliğini kaybetmiş ve tarımsal/tarım

dışı yeni iş olanaklarının yaratılmasında engel oluşturmuştur (Yenigül, 2017). Temel gereksinimler açısından değerlendirilen mutlak yoksulluk kırda daha fazla iken kentteki yoksulluk kadar ön planda değildir. Kırsal bölgelerdeki eğitim, sağlık, ulaşım, konut, iş gibi sorunlar çözülemediği için, kır ve kent arasındaki refah farkı giderek daha görünür duruma gelmiştir (Bıçkı, 2011). Neticede kırdan kente göçü ve kentsel sorunları artırmıştır. Araştırmada Yozgat ili ve ilçeleri kırsalında Faslı göçmen kadınların kırsalda sosyal yaşamın sürdürülmesine ve kırsalda tutunmaya etkisi toplumsal cinsiyet konusu göz ardı edilmeden incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Düzenli Göç, Evlilik Göçü, Faslı Kadınlar, Kırsal Kalkınma.

THE ROLE OF TRANSNATIONAL MARRIAGE MIGRATION IN RURAL LIFE: RESEARCH ON MOROCCAN WOMEN IN TURKEY

Abstract

In the 21st century, the phenomenon of migration, frequently encountered, is an essential field with numerous reasons and requires multidimensional research when examined in various studies. Various reasons such as wars, searches due to resource scarcity, and economic and social problems are identified as major factors driving humanity to migrate. The purpose of this paper is to introduce an ongoing research aimed at understanding the underlying reasons for the increasing marriages between men living in the rural areas of Yozgat province, specifically in the Sorgun and Akdağmadeni districts, and women of Moroccan nationality, as an example of transnational marriage migration. The paper aims to discuss the literature review conducted and shed light on the reasons behind these marriages. The primary research question is formulated as follows: "How does the regular migration through marriage impact village life in the context of rural development?" The migration phenomenon, rural development, and gender aspects are being evaluated through the marriages of Moroccan women who leave their countries to marry men predominantly residing in villages in Yozgat. The qualitative research method based on the interpretive paradigm is adopted, and data are collected through in-depth interviews using a semi-structured questionnaire (interview form) with families identified through snowball (chain) sampling. The literature review, centered around the migration phenomenon, initially highlights the concept of "international migration" (Arango, 2017; Geiger & Pécoud, 2010; Schiff & Morrison, 2007) as a framing approach. Despite various migration routes, the most active route spatially occurs from the global south to the north and from east to west. Turkey, situated on the migration route from

east to west, serves as both a transit country for some migrants and a destination country for others (Aslantürk, 2020; Jurat, 2023). Additionally, due to the increased border measures of the European Union, the number of migrants from Sub-Saharan Africa to Turkey in the context of south-to-north migration is steadily rising (Suter, 2017; Wissink & Mazzucato, 2018; Yükseker & Brewer, 2011). Within the definition of regular migration, transnational marriage migration has various reasons, with the most significant being the pursuit of economic security or achieving certain economic goals through marriage. The fact that the migrant is typically a woman in marriage migration indicates a gender dimension to the issue (Charsley, 2013). The decision of women to engage in this transnational migration is linked to seeing marriage as an opportunity to escape undesirable conditions in their home countries, such as backwardness and poverty (Constable, 2010; Essers et al., 2010). Although women were often considered an invisible group in migration studies, there has been an observed increase in studies focusing on women in recent years, particularly influenced by a feminist perspective, with many studies on international marriage migration concentrating on the agency of women and the patriarchal and heteronormative foundations of marriage (Kim, 2010). Marriages between Moroccan women and Turkish men have become widespread, especially in Yozgat province and its surrounding areas. Men living in rural areas in Turkey prefer to marry foreign-national women with whom they find cultural compatibility and are willing to settle in the places where they live. Beyond the formation of a spatially and culturally compatible marriage model from both the perspective of women and men, it is assessed that a sociological void is being filled. This sociological gap has led to curiosity about examining the impact of migrant women's marriages on rural development, which has not been addressed in the literature. Due to the difficulty faced by migrant women marrying men in rural areas of Yozgat and its affiliated districts, who struggle to marry in the rural areas due to the limited opportunities, especially attributed to the migration demand from rural to urban areas due to the limitations of opportunities in rural areas (Bilican Gökkaya & Ayan, 2016; Eren, 2017; Sevinç et al., 2018; Yılmaz, 2009), the study aims to fill the gap in the literature by evaluating the impact of these marriages on rural development. The rural development topic, often shaped by concepts and principles from agricultural and development literature, is considered in terms of combating issues in basic sectors such as agriculture, education, and health. In this field, horizontal issues such as social inclusion, climate change, sustainability, gender, and governance also gain prominence. Rural development projects focus on supporting small and medium-sized agricultural enterprises to sustain and expand family farming (Ministry of Development, 2018). As a result of the process of mechanization in agriculture and industrialization in cities, rural areas have

experienced depopulation and demographic structures with an aging population. Unresolved problems in rural areas, such as the inadequacy of public services in education, health, transportation, housing, and employment, have diminished the attractiveness of rural areas and hindered the creation of new opportunities in both agricultural and non-agricultural sectors (Yenigül, 2017). While absolute poverty is more prominent in rural areas in terms of basic needs, it is not as prominent as urban poverty. The inability to address issues such as education, health, transportation, housing, and employment in rural areas has led to an increasing disparity in welfare between rural and urban areas, contributing to migration from rural to urban areas and exacerbating urban problems (Bıçkı, 2011). Consequently, the research aims to examine the impact of Moroccan migrant women's social life and resilience in rural areas in Yozgat province and its districts, considering the gender perspective.

Keywords: Migration, Regular Migration, Marriage Migration, Moroccan Women, Rural Development.

ULUSLARARASI

II. GÖÇ ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU 2023

14-16 ARALIK

DEPARTMENT OF STATE · UNITED STATES OF AMERICA

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ · 1973

BÜYÜKŞEHİR GAZİANTEP

GAZİANTEP ŞAHİNBEY BELEDİYESİ

IOM UN MIGRATION